Ч. 60. Чернівцї, пятниця дня 14. (26.) марта 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днів по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

Конкурс на провідника Руси.

По остатних загальних зборах товариства ім. Шевченка написало *Дѣло* про п. Барвіньского, що з ним уже „рахунки скінчені“. По остатних виборах послів треба так само сказати про п. Романчука, що з ним уже рахунки скінчені, бо хоч би его за шість лїт і вибрали послом, то буде вже за старий. Отже опорожнене є місце провідника Руси і сим розписує ся конкурс на ту посаду.

Старати ся о ню не сьміють професори, бо они всїх уважають за учеників; не сьміють адвокати, бо всюди добачують злодійство; не сьміють сьвященики, бо ті кажуть до земних благ не пристращати ся, а полїтика не знає любови ближнього; і не сьміють лїкарі, бо ті бачать всюди хорих і думають, що не они для хорих, тілько хорі для них.

Старати ся о місце провідника Руси можуть лише богаті „промисловцї“. Мусять до того мати такі прикмети: Не сьміють писати поезий і не сьміють плакати. Такі люди не до полїтики. У кого вдача різницка, у кого проворність купецка, хто вміє торгувати ся — отсей повинен бути провідником Руси.

Мусять мати великі капітали, з котрих би могли заложити національний фонд і передплатити ґазети для своєї партиї. Всїх своїх помічників повинні добре оплачувати, аби ті не попадали в песимізм, найшкідливійший в полїтицї настрій. Притім повинні знати, що того нїхто за них не зробить, і що без капіталів починати полїтичну роботу — то як без гроший починати війну.

Повинні також не сидїти дома і видавати лїричні манїфести та бавити ся дїтьми, тілько родину зовсїм занедбати, нинї бути в Ярославі, завтра у Львові, а позавтра в Коломиї — і всюди заохочувати до роботи а в потребі сварити! Нарікати на то, що їм не стає здоровля і часу, не сьміють.

Не вільно їм старати ся о посольство. Наші посли у Відни — то лиш Feldwache, котра має нам давати знати, чи з Відня не йде на нас ворожа сила; наші посли в соймах, то Hauptwache, котра пильнує, щоби в краях не бунтували ся против нас ребелянти. Але наша головна армія стоїть табором в краях; а комендант єї чейже не повинен стояти на ведетї або на Schnarrposten... Провідник Руси, що йде на ведету або замітає хату на Hauptwache, до проводу не доріс. Такому провідникови служити „за зупу“ в радї державній або бути Officirsdiener-ом а не комендантом.

Одним словом кандидат на провідника Руси повинен жертвувати для Руси всю свою завзяту вдачу, купецку проворність, маєток, родину, здоровлє і час. За то від Русинів дістане в нагороду десять клґр. благовонного кадила і пять дипльомів з почетним членьством пятьох товариств; відтак видрукують его портрет в календари Просьвіти і вложать в паперовий альбум, де спочивають заслужені Русини. Більше Русини не можуть дати і більше кандидати на провідників Руси не сьміють жадати.

Зголошувати ся треба як найскорше до полїтичного товариства Народна Рада у Львові..

Spectator.

Про українский театр

одержали ми письмо від одного галицкого актора, що недавно вступив в українську трупу.

Заміщаємо се письмо тому, що хотяй може осуд чоловіка, котрий недавно увійшов в иньші обставини і иньший сьвіт, не є такий основний, то все таки ориґінальний, бо він дивить ся на все сьвіжими, непривичними очима і не одно замітить дивне або характеристичне, що тамошному видає ся природним або звичайним.

„В українських штуках — каже — є одна велика хиба, на яку і в нас нарікають: нема одної штуки без горівки та без лайки і де би представили мужика у виднїйшій хвилї, в користнїйшім сьвітлї, а тільки все з горівкою та з лайкою... Автори не на те пишуть, а театри не на те виставляють штуки, щоби нести просьвіту, а тільки для того, щоби гарбати рублї. В Харкові ходять до українського театру і Росияни а з Українцїв ходить переважно низша кляса і тота найлучше уміє оцїнити штуку, та піднести заслуги трудящого артиста. Ті люди так глубоко відчувають штуку, що замісць бачити перед собою лише представителїв якогось факту, дїло фантазиї, тратить штука в їх очах цїху ілюзиї а переходить в дїйсність. От приміром через кілька разів недопустили скінчити штуку „Кляте серце“, бо дійшло до того, що на сали почали омлївати і кричати „давать занавіс“ — от і змусили до того, що спустили куртину і штуки не кінчили. Се сьвідчить не тілько о добрій грі декотрих артистів, але також і о чувстві, яке мають тут низші верстви для театру. У нас, в Галичинї, здаєть ся, простїйша публика не має такого чувства, бо при найсильнїйшій драмі сьміє ся і через те дає доказ про свій недостаток чувства і зрозуміня штуки.

Про українських артистів мушу, на жаль, сказати, що они не мають нї крихітки почутя обовязку для піддержаня українського слова і служать на українській сценї тільки за гроші. В трупі Захаренка кромі Касиненка і Царенка нїхто не вміє говорити по українськи, тільки те, що вивчить ся в роли, як папуґа, а за кулїсами вже не почути від них иньшої мови, тілько російску; і менї приходить ся калїчити російскою мовою. Сумний се, дуже сумний образ, що наша Україна виняньчила собі таких синів, що голосять єї піснї тільки задля марного рубля, а наставити їм два рублї, то вже покинуть свою рідну сцену, а йдуть на иньшу!

Але з одного театру не можна ще судити про загал. Може по довшім побутї на Українї

24

ЗАЛЇСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Сьпівають сьвященики, сьпіває хор міщаньский, скріплений питомцями. Іде все добре знакомим Славкови ладом. Ще сей уступ і ось присяга... Питанє одно, друге...

— А чи не слюбувала ти кому вірности супружеской? — питає ся вінчаючий сьвященик.

Чути тиху відповідь: — Нї!

„Як! нї!“ трохи не скрикнув Славко і щось немов друлило его вперед. Кілька міщанок видивало ся на него, пустили его вперед, і дальше слухали присяги.

Я — я — Стефанїя — Стефанїя — —

Славко слухає єї голосу — голос рівний і спокійний, мабуть чи не радісний навіть. А може й нї! Він водить очима по весїльній дружинї, бачить товариша, від котрого лист дістав, бачить і иньші знакомі лиця. Він боїть ся, що ось-ось его пізнають і стануть з него сьміяти ся — і він знов ховає ся в тїни стовпа, що підпирає хори, і в тїни високого міщанина перед собою.

Декан промавляє до молодих. Говорить довго і глупо. Фрази, фрази і фрази — Славка то сердить. Він уявляє собі, що бувши на місци Порубского випросив би собі таку промову. Декан поясняє задачі родини, жінки, мужа, наводить цитати з книг духовних, доповняє банальними фразами з щоденного житя — глупо! ох, як глупо! І хто се говорить? Той декан, що сам зле жиє з жінкою!... Але ось уже й конець... Хор сьпіває многая лїта. Пари уставляють ся до відходу.

Славко насилу протискає ся наперед і стає у рядї. О крок від него мусить переходити Стефанїя і то як раз по его боцї. Сам стоїть знов у сутїни, але єї бачить ясно осьвітлену.

Молоді обертають ся до відходу. Славко вдивляє ся в ню і в Порубского, як половик у свою жертву. Голова у неї гордо піднята, личко більше румяне, як звичайно, вдоволеним поглядом водить по зібраних, уста чарівно усьміхають ся. А се він! Єго суперник! Який же він непоказний! Що она такого найшла на нїм? Ідуть... Ще кілька кроків, ще три, ще два... панна молода кинула поглядом на Славка і мов сполохана яким розбишакою притулила ся нараз міцно до Порубского...

„Щож я тобі зробив, що ти мене так налякала ся?“ майнула Славкови думка в голові і він злобно усьміхнув ся. Бачив, як Порубский нахилив ся до неї, оглянув ся в сторону его, але стояв тепер гордо і не крив ся. Аж перед очима весїльної дружини усунув ся більше в тїнь.

Перейшли одні за другими, весїльні гостї наперед, цїкава товпа за ними, а в товпу замішав ся і Славко.

— А ти що ту робиш? — почув знакомий голос товариша за собою.

— Приїхав на слюб! — відповів Славко спокійно і з усьміхом.

— Бійже ся Бога! хиба ти не жартуєш? — дивував ся товариш, виходячи зі Славком з церкви.

— Ну, що в тім злого? — оправдував ся Славко. — Чи я кого вбив чи обрабував, що менї не вільно між порядних людий зайти?

— Але-ж теє...

— Ну, що теє? — говорив Славко, а голос его ставав твердий. — Чи може я провинив ся тим, що єї любив? Га? Певна

зміню ще свій осуд. Найбільше дивує мене те, що сам Захаренко, автор українських штук, управитель театру, а калїчить українською мовою. Скажу вам одну характеристичну пригоду, яку я бачив у Харкові. Один артист збрикав ся та не хотїв грати. На те жінка Захаренка каже єму: „І як вам не стидно таке робити, ви-ж чоловік інтелїґентний! Колиб се зробив Ц—о, то я і не дивувала-б ся, бо він хахол, а ви „русскій человѣкъ.“ Сьмішне, коли-б не сумне — і менї аж сльози закрутили ся в очах з пересердя, коли почув таке. Взагалї між акторами уважають того чоловіка, що серцем і душею є Українцем, за неосьвіченого, неотесаного і прозивають хахлом та висьмівають ся з него.

Гра тутешних артистів має сю добру сторону, що в нїй богато житя, а про народні сцени мушу признати, що виходять дуже старанно і жваво а так природно, що дивлячи ся на них з салї, чоловікови здає ся, що видить дїйсно на якійсь левадї парубків і дївчат по цїлодневній працї, як сьпівають весело і забавляють ся. Сам Захаренко слабий актор, за те автор незгірший. До найлїпших штук репертуару єго театру належать єго штуки і Тогобічного.

Чи можливий був би перехід акторів з нашої галицкої сцени на тутешні і на відворіт? Що до тутешних акторів було би се можливе тілько тогди, коли-б знайшло ся кілька таких, що говорять, от як Касиненко, чисто по українськи. Бо коли-б загостили в Галичину такі, що тілько на сценї говорять нїби-то по українськи, то наша публика скинула би їх зі сцени, питаючи: який ти Українець, по якому ти говориш? Але для наших акторів могло би се бути користним о стілько, що побувши тут довше, могли би зносити ся з простим українським народом, ти виробити собі тим способом чистий і вірний український наголос, бо тутешний народ говорить дуже правильно і чудово, а все що висше, що в сурдутї, вже цурає ся рідного слова. Такі то наші „Українцї“!

А. Н.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 25-го марта 1897.

Митрополит Чуперкович відїхав вчера поспішним поїздом до Відня в товаристві радника консисторского Бежана, щоби брати удїл в нарадах палати панів.

Провід краєвого суду карного обняв по виїздї посла Ізидора Винницкого радник краєвого суду Хлєбік.

На довірочнїм засїданю ради міскої в Чернівцях удїлено одну запомогу з фонду архикнягинї Ґізелї на віно для Маґдалини Пацль з Каличанки в сумі 200 зр.

Рада мінїстрів під проводом цїсаря радила вчера над престольною бесїдою, яку цїсар виголосить при отвореню нового парляменту.

Палата панів зістане доповнена в тім тиждни около 16 членами. Межи новими членами палати панів мають бути ґраф Гогенварт, ґраф Кінбурґ, Др. Ріґер, радник двору Бер і другі.

Будучим президентом ради державної занимають ся віденьскі ґазети, та вказують на Катрайна а на заступника Абрагамовича і др. Патая. Антисеміти обстають за тим, щоби президентом став антисеміть др. Патай.

Мінїстерство просьвіти рішило на підставі одного рекурсу, що місцева рада шкільна може за дозволом місцевого начальника громади винаймити правно сама якийсь кавалок ґрунту, що належить до школи і не потребує удавати ся о дозвіл до повітової ради шкільної.

Іспити кваліфікацийні для учителів публичних шкіл народних і видїлових зачнуть ся перед комісиєю дня 3. мая в Чернівцях.

При виборах міских до ради державної у Львові вийшли проф. др. Пентак і др. Дулемба против кандидатів людового сторонництва Реваковича і Левандовского.

В жандармериї краєвій іменований рітмайстер жандармериї Юрий Катарджі начальником команди краєвої жандармериї. Дотеперішний командант майор Базилевич перенесений до Львова.

Примус оплати при посилках за розпискою установило мінїстерство торговлї від 15-го марця с. р. Наданї посилки (листи грошеві і пакети) мусять бути сейчас оплачувані на почтї наданя, бо в иньшім разї не приймуть їх. Се розпоряджене відносить ся також до пересилки векслїв на Угорщину і до Босни і Герцоґовини.

Барон Мустаца зложив начальство „горожаньского уніформованого корпусу стрілецкого,“ як догадують ся, з тої причини, що члени того товариства голосували за др. Штравхером. До сего факту робить такі коментарі одна черновецка ґазета: Погром приходить рідко сам один, тому дає почути барон бідним стрільцям те, що він сам стріляв полїтичні бики. Ся обставина, що кількох, розуміє ся, независимих стрільців уняло ся за др. Штравхером при послїдних виборах до ради державної, так розлютила барона, що відвертає ся тепер від горожаньского товариства. Комедиї з резиґнациєю суть дуже давні і успішні. Розуміє ся, що горожаньский барон не відважив би ся деїнде на таку пробу димісиї, бо о скілько знаєм, так само радо позбули би ся єго з дирекциї фонду, як і з сойму і з видїлу краєвого, як і з народно-волоского табору, ба навіть були би єму вдячні, колиб упередив неминучу долю. Але барон належить до тої, на жаль, дуже розширеної партиї полїтичних борителїв, що не уступають добровільно. За кілька лїт буде собі сойм мусїв давати раду без пана барона, тогди реферати будуть мати менче фантазиї, а більше правди та розвине ся здоровійше партийне житє.

Рускі вояки ідуть на Крету, як доносять з Сараєва до *Дѣла*: Сегодня 7-го (19-го) марта пополудни вийшло з Сараєва пів ескадрони Gebirgstrein-у на Крету. Віддїл той, зложений з 75 гірских коний і 65 вояків під проводом одного лиш надпоручника, призначений є тілько до перевозу муніциї і манатків. Виїхали осібним поїздом на Мостар до Меткович, де всядуть на корабель, що надпливе з Трієсту з 87-им баталїоном інфантериї. Експедиция наступила зовсїм неждано, в послїдній хвилї. Рано ще були приготовані до відходу в гори на звичайні вправи; нараз дістали приказ, замісць в гори, йти на дворець. Хлопцї виглядали веселі, казали, що то не може бути правдива війна, коли не йде інфантерия. Характеристичне є то, що Босняк анї один не пішов, а йно майже самі Русини з Галичини (кромі кількох Чехів). „Що робити? — падькав один — раз присягало ся цїсареви, то треба всюди йти!“ Небожата навіть не знали властиво, куди їх призначили і як зове ся тота земля, з котрої не один може й не вернути. Мимохідь насунула ся менї гадка: Русини перші йдуть сьвітами боронити культуру перед гайдуками, а тілько у себе дома они самі... „hajdamacy“.

Жидівска держава в Арґентинї, що єї хотїв заснувати бар. Гірш, складає ся тепер всего на всего з дванайцять жидівских родин. Основатель вложив великі гроші у те підприємство, але хитрі одновірцї єго продали покрийому все, що дістали від него, і що можна було продати, та вернули до великих огнищ промислових, до давного ремесла: до лихви та визискуваня легковірних.

Око за око, зуб за зуб. Перед кількома днями всїв до ваґона III кляси в поїздї, що їхав з Тернополя до Львова, якийсь халатовий жид і мимо просьби панї, що сидїла в тім самім передїлї, не хотїв виняти з уст файки, а безнастанно пускав хмари вонючого диму. Єго спокій, з яким принимав всї налягання панї, розгнївав єї до того степеня, що вихопила єму з уст смердячу файку і викинула за вікно ваґона. Поїзд помчав ся дальше а насильно покараний жид

річ, ви ту всї возьмете менї то за зле, та менї те все байдуже. З тим чей не повинен нїхто крити ся!...

— Але-ж нї, Славку... Я не то... і овшім! Ходи на весїлє, забавиш ся. Нас ту більше... Що тобі шкодить?

— Того вже не зроблю. Такий варвар я не є. Не лиш єї, а й самого мене також троха шкода.

— Куди-ж ти тепер ідеш?

— Куди? на дворець! до дому!

— Та якже так можна?

— Будь здоров і не допитуй ся! А не говори, звідки я ту і по що!

Подав на силу руку здивованому і пішов дорогою на дворець. Виймив папіроса, закурив і пародіюючи собі в думцї зле відсьпіване „многая лїта,“ яке перед хвилею чув, ішов з лихим усьміхом на устах. На двірци випив горівки, закусив і пива випив, з кельнером запустив ся в довгу а байдужу розмову, відтак читав *Курієра*, кілька разів водив очима по однім і тім самім уступі і не розумів єго, розплатив ся і вийшов перед дворець. Часу мав ще з годину до поїзду. Боже, що ту з тим часом почати? Ходив по городї при стациї, сїдав на лавку і вставав, забував, що має папіроса в руках...

„Чи не слюбувала ти кому? — Нї!“ І то таким спокійним, рівним голосом. Ах, облудо людска!... Адже була єго суджена!

Сама весела, усьміхнена... Значить, забула єго, маловажить єго, зневажає єго — що се значить?

Чи не маловажить, коли так налякала ся єго? Чого налякала ся? Чи того, щоб він їй чого злого не зробив? Хиба она має єго за такого розбишаку, спосібного до якої низької пімсти на нїй...

І се так виглядає житє, се реальне, обдерте з фантазиї житє?...

Славко усїв на лавку і спер голову в руках.

Там у Ковальского тепер гостина. Стефка сидить на чільнім місци, коло неї Порубский... Чому не він, Ярослав Левіцкий, що єї любив, що єї ще й доси любить?

Любить? Нї! се вже не чиста любов, се вже вино з гірчицею, з полином... За що єї любити?

Тепер єї буде любити той професорина... Що она на нїм найшла? Чим він їй подобав ся? На вид зовсїм несимпатичний чоловік... Може такий мудрий, характерний? Хиба-ж Стефка могла єго вже так пізнати? — В містї хоче жити! Запевнену будучність мати — нїчо дивного...

— До Львова, Перемишля, Ярослава, Кракова, Відня каса отверта! — чути голос в реставрациї.

Славко підводить ся з лавки і йде купувати білєт...

. . . . . .

Коли на третїй день рано приїхав до Залїся, мати зажурила ся: — Ой, якийже ти, Славку, став блїдий! — казала.

— Нїчо дивного; не спав близько три ночи.

— Де-ж ти бував, що-ж ти робив? — допитували ся єго всї.

— Їздив жінки шукати.

не зганив анї словом напрасної сусїдки, але противно зачав з нею дуже чемну розмову. — Який то хороший песик, чи він уміє кусати? — запитав серед розмови. — Нї, відповіла властителька песика. — А чи вміє апортувати? — Ой і як ще — відповіла панї, горда на свою улюблену собачку. — Ну, коли вміє апортувати, то най іде шукати моєї файки — сказав і нагло зловив песика і викинув его за вікно. — Се, як кажуть львівскі ґазети, діяло ся сими днями; тимчасом то дуже старий, хоч не злий дотеп.

Злодійска спілка. Від 6 місяців трафляли ся в Тернополи часті крадежи з вломами на котрих слїд годї було попасти. Помимо енерґічного слїдженя злодії господарили в містї і аж 18-го с. м. о 2-ій годинї в ночи удало ся в поліциї прихопити Якова Штайнберґа і Іцка Ґрінбавма в хвили, коли они відорвали від дверий склепу з рільничими знарядами Лїднера і Бомзого при ул. Рускій скобель з колодкою. Слїдство поліцийне викрило, що ті злодії допустили ся в послїдних 6 місяцях кільканайцятьох більших і меньших крадежий, з котрих найбільша була в школї Перля, де розбивши касу украли 206 зр. 90 кр. готівкою. Тої самої ночи, коли їх зловлено, добували ся злодії до канцеляриї ізраільского збору, але їм не удало ся виважити дверий і они покинули свій намір, а забрали ся до виважуваня дверий в склепі Лїднера.

Лапка на тхорі.

Написав

Стефан Пятка.

(Дальше).

— Нї не пійду тепер — подумав Козодій — бігме не пійду, аж поки дяки не засьпівають; коли він шнури має в руках, то вже буде бренькотїти, поки піп не приїде; то менї на зухваль..

Не хотїв Іван Козодій стрітити ся з поганим сватом, то стрітив ся коло свого перелаза з кумою сусїдою Тациянною Шапчихою.

Глянула Тациянна Шапчиха на кума такими очима, що Козодій забув на свата, чепив куму за рантух і повідає:

— Нинї мушу вас обляти.

Тациянна Шапчиха посїдала „невипечений“ язик а до того мала „храп“ на кума Козодоя ще від того часу, як свашила его синови і була через цїле весїлє за матїр. Тогди обидила ся дуже за тото, що Іван Козодій велїв всїм весїльним відгравати під вікнами на „добрий день“ а єї нї. Тої обиди не могла завзята невіста сусїдови дарувати. Она постановила єму відплатити ся і уважала теперішну пору і нагоду за найлїпшу, щоби свій некрасний намір здїйснити.

— Ви кумцю мене хочете обливати? — спитала Тациянна Шапчиха солодонько. — Та уже нинї? Таже тото видиш аж завтра в нас дївки ведуть до потока.

— Я вас нинї буду обливати — відповідає Козодій.

— Ви мене, серденько, ви... ви... ба — та до кого ви берете ся?...

— Як то до кого?... До вас, до куми...

— Що говорите, кумуньцю?... Таже я вас з обома синами, вас всїх трох Козодоїв гідна затягнути до потока.

— Ану спробуймо ся!

— Не пробуйте ся, серденько, в мене чоловік в хатї...

Почіпали ся кум з кумою, люди громадою пустили ся від церкви, поставали здалека і говорять: „Шапчиха з Козодойом зачинає гаївки... Красна буде гаївка, щоби їм тілько хто не перешкодив.“

Іван Козодій, чоловік собі кремезний, але сили не виробив і голову троха загрів. Тациянна Шапчиха також лободою не годована нївроку собі така невіста, що й найсильнїйшого вола положить, задерла кумови кожух на голову, пригинає его до землї і кричить: „Дивіть ся, люди, на публїку, мій кум сусїд учить ся на старі лїта колоти.“

— Тьфууу; щезай, бідо! — стогне Іван і хоче витягнути руки з кожуха, та не може: кума держить, кріпко, проворно держить.

— Кумуньцю, я вам повідала, що то аж завтра в нас обливають ся, а нинї тілько „гаївка“ — приговорює Шапчиха. — Йдїть, не сьмішіть ся, не вдїєте нїчого...

— Одже вдїю... Тілько руки пусти...

— Ще чого не стало?... От не сьмішіть ся не вимовляйте ся так нездало, бо повідять вам люди, що на бородї гречка цвите, а в голові ще на розум не паринали...

Постогнує Іван Козодій, тріщить кожух у швах, тріщить і спина, не може нї туди нї сюди собою крінути, навіть з кожуха годї вимотати ся.

Прибіг і син Козодоя, парубок Василь, замітив, що з батьком зле, почав боронити: він став попихати матусю Тациянну від плота на вільне місце, але матуся заїхала єму якось не хотячи ліктем в самі храпи, так погано заїхала, що парубок на ожененю, а до того ще присяжний, упав на землю, аж ногами накрив ся. Треба знати, що в Козодоїв таке тїло дивне, що лиш доторкни ся, а уже готовий синяк; тож від такого штовханця загладило Василеви в мить цїле око і кров пустила ся носом і ротом, наче із зарізаного веприка.

— Пожди, стара чарівнице, я тобі покажу, я тобі покажу! — скричав Василь присяжний і став ломати колик з плота.

— Не потребуєш менї, синоньку, показувати, я уже, дитиночко, давно тото виділа; знаю я й присяжного, знаю і війта Лучку Дучку — відрізала Тациянна Шапчиха, а старого Козодоя придавила до землї колїнами.

Надійшов і Федор Шапка, став по сторонї жінки: вирвав колик Василеви з рук і его самого подрулив, каже: — Не мішай ся, коли я не мішаю ся, нехай обоє боруть ся.

Ба, Василь до Федора Шапки з пястуками і грозить: — Пожди, старий псе, я й тобі покажу, я вам покажу!...

Хто знає, на чім скінчила би ся була тота воскресна обливанка, колиб Онофер Безвусий не крикнув зпід дзвінницї: — Панотець з хрестом ідуть...

На тоті слова Козодої поховали ся до хати, Тациянна Шапчиха поправила на собі чепець, хустку, на своїм Федору шапку, і пійшла до церкви так гордо, немов єї хто на сто коний посадив. До самої темної ночи комендерувала дївчатами при гаївцї.

Чудасія тота Шапчихи з Козодоєм Іваном не так в селї скоро забула ся: розказували собі старі і молоді, парубки і відданицї при кождій нагодї, при кождій забаві, навіть малі вітрогони задирали один другому сердак на голову і удавали воскресну обливанку нанашка з нанашкою. Навіть війт Лучка Дучка, той війт, що тілько за присяжним Василем Козодоєм ходив по хатах мов темнїй за воджієм, навіть і той війт прийшов по вечірни з радниками до корчми і каже жидівцї: — Лейбихо, сїдайте на шинок, задріть менї кожух на голову, будемо удавати Козодоя з Шапчихою!...

Подумає не один чесний хлїбороб: дивуйже ся тим чоловіколюбцям, тим благовісникам, що то кажуть: „руский мужик призначений в Галичинї на запропащене: коли відобрали паньщину, нехай-же і він утїкає, вандрує в сьвіт!“ — дивуй же ся тим закостенїлим диваком, подібним до одноокого Бандерского, кума Козодоєвого, коли ту свій чоловік зуміє без сорому говорити на своїх такі нісенїтницї.

Предвічний Спасителю! Ти знаєш мою душу! Я не випираю ся тої лїпянки в котрій повитав сьвіт галилейский, не випираю ся того, що я косою звивав від рана до змерку за пять дудків або за топку соли, щоби переконати ся, який тото заробок солодкий; простїть отже і ви, хлїбороби, менї, що таке пишу, але коли менї таке вирвало ся сказати на війта, то вже мушу довести, мушу вас переконати, що так було дїйсно. Я вірю сильно і тим жию, що руский мужик не згине, не щезне з лиця землї, хочби его прилуду хто иньший забрав. О тім вас не хочу переконувати, але що Лучка Дучка війт в Неграмотниках так жидівцї арендарцї на саме Воскресеніє сказав, о тім вас переконаю.

Може собі пригадуєте — о тім в своїм часї писали богато часописи — як то одного разу прийшов наказ перший раз до нашого села вибирати раду громадску, а громада Неграмотники загудїла, мов один чоловік, „нї, ми до того не приймаємо ся“. Зїхав комісар раз, другий, просив, благав, грозив, представляв і сяк і так, говорив і панотець духовний „приймїть ся“, але люди так мудро поставили ся, так красненько за порадою вітця Лейбового говорили, що двох повномічників за своє мудре слово, а ще мудрійше дїло відсидїло по два роки в криміналї. Потому спроваджено цїлу „шкадрону“ уланів до села і в кінци вибрано раду громадску, вибрано війта, але як? Перше коли вибирали тілько самого війта і зїхав урядник з „циркулу“, то чоловіки, жінки облягали цїлий день „дяківку“, брали участь всї неграмотницкі горожани в тій важній справі, хто мав носити торбу з двоголовим орлом, а тепер зійшло ся десять виборцїв, вибрали шісняйцять радних і заступників з усїх трох колесняток виборчих і так комедия повторяла ся що кілька лїт; старі радні молодїли, відновляли ся. Неграмотники показали свою впертість на дїлї, до вибору не тикали ся і бачили в тім своє вдоволенє, що кождий війт сходив на губи: богатий біднїв, чесний ледащів а навіть божеволїв.

Такий обяв з війтами довів сталих чи вічних неграмотницких радників до того, що при послїдних виборах пійшли від Лейби також на попівство до панотця духовного порадати ся, хто має бути начальником в Неграмотниках.

(Дальше буде.)

— Ну? То справдї було потрібне.

— Ну, і не міг собі вибрати — говорив Славко.

— Та бо я тобі кажу — починала бабуся Клявдия — та Лановичка то найлучша партия для тебе — по що далеко їздити?! А як не она, то Черминьска Мариня, а як не та, то Красницка Орися — хиба не панни собі! По що кудись їздити, коли ті в сусїдстві!

— Справдї, wozu in die Ferne schweifen, sieh' — das Gute liegt so nah' — глузував собі Славко.

— Нї, Славку — говорили всї туртом — ти зробив ся неможливим.

— Не журіть ся лише, якось то буде! — потїшав Славко всїх і не показував по собі при родичах анї трохи смутку. Був нераз навіть дуже веселий.

(Дальше буде).

Телеґрами „Буковини“.

З дня 25-го марця 1897 року.

Царгород. При різнї в Токат дня 19-го марця убито над сотку Вірмен. Турки рабували місто через вісїм годин. Ті події викликали в дипльоматичних кругах дуже пригноблююче вражінє. Посли домагають ся дуже енерґічно, щоби винних арештували і покарали.

Канеа. Перший віддїл французкого війска прибув вчера рано до берега затоки Суда і прийшов сюди о годинї 10-ій. Музика росийского адміральского корабля заграла марсилїянку. Друге судно з рештою 450 жовнїрами прибуло у затоку до полудня, а виладуванє наступить вечером.

Хто хоче мати
добру і дешеву
МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому.

З поважанем
В. Данилевич,
машиніст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. зелізничій (Banhofstrasse) ч. 26.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT
є на складі в друкарні
„Рускої Ради.“
Просимо о замовленя.

Півець церковний

з гр. кат. парохії у Вижници з добрим голосом, обзнакомлений добре з уставом і сьпівом церковним, з добрими сьвідоцтвами, літ 20, пошукує посади. Місце може обняти зараз і на жадане посьвідчитись похвальним сьвідоцтвом від Всч. отця пароха.

Тимофтей Волинець
гр. кат. півець церковний у Вижници на Буковині почта в місци.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ
повинна находити ся
Народописна карта
українсько-руского народу,
зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в літоґрафічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях
має на складі отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“
для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“
сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр

„Слова правди і науки“
з поезий Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток
для чемних діточок.“
32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“
Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

Приватна клініка хірурґічна
(Приватна лічниця операцийна)
Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО
емерит. **оператора** ц. к. хірурґ. клініки університеской *Більрота-Іуссенбавера* у Відни
находить ся
в **Чернівцях,** улиця Мецґера ч. 25.

В справі приниманя хорих і иньших інформаций треба удавати ся до управителя приватної клініки **д-ра Квятковского** в Чернівцях, улиця ратушева (дім Вішофера.)

„Днїстер“
товариство взаїмних обезпечень
у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові,** котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Памятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“
в Чернівцях.

Перша на Буковині
РУСКА ДРУКАРНЯ
в Народнім Домі
при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселиці, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$

Відходять	Поїзди: поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселиці .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{12}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.